

Israël, Terre promise

Le peuple juif dispersé avait toujours conservé un sentiment national très vif et l'espoir de retourner un jour dans la Terre promise, la Palestine (voir page 38).

En 1896, Théodore Herzl, journaliste et auteur dramatique viennois, exprima ses aspirations nationalistes dans une brochure intitulée *L'État juif*. Cet écrit suscita un tel enthousiasme que, l'année suivante, Herzl se trouva à la tête d'un mouvement sioniste, dont le but était de rétablir un État juif en Palestine. Un congrès sioniste, tenu à Bâle, établit un programme d'action et fonda des sections dans la plupart des pays.

Le sionisme ne rencontra pas immédiatement le succès, mais dès 1907, sous la conduite de Chaim Weizmann, ce mouvement s'amplifia et des Juifs de plus en plus nombreux s'installèrent en Palestine.

En 1917, la Palestine fut prise aux Turcs par les Anglais. La croissance rapide de la population juive, dans un pays en grande partie arabe, présentait un problème difficile à résoudre. En novembre 1917, le gouvernement anglais essaya de satisfaire à la fois les Juifs et les Arabes. Il déclara qu'il permettait l'établissement d'un « foyer » juif en Palestine, mais il recommandait en même temps que rien ne soit fait qui serait de nature à nuire aux communautés non juives existant dans ce pays.

Bien qu'appuyée plus tard par la Société des Nations, cette politique fut toujours boiteuse ; à mesure que les Juifs toujours plus nombreux pénétraient en Palestine, la tension entre Juifs et Arabes augmenta. Plus d'une fois, l'Angleterre essaya de mettre un frein à l'immigration, mais les Juifs se vengeaient en déclenchant des grèves

et des émeutes. En mai 1939, le gouvernement britannique publia un projet selon lequel la Palestine indépendante serait gouvernée à la fois par les Juifs et par les Arabes. Ce projet fut rejeté par les deux partis.

L'hostilité des Arabes contre les Juifs date surtout du temps des persécutions organisées par Hitler. Des milliers de Juifs cherchèrent alors refuge en Palestine (180.000 en quatre ans). Ils y rencontrèrent non seulement la résistance arabe, mais aussi celle des Anglais qui voulaient limiter l'immigration. En 1947, l'Angleterre exposa aux Nations Unies le problème de l'établissement des Juifs en Palestine. Celles-ci décrétèrent le partage du territoire en deux États, l'un juif, l'autre arabe. Et en 1948, elles retirèrent leurs forces du pays, bien que le problème fût toujours sans solution.

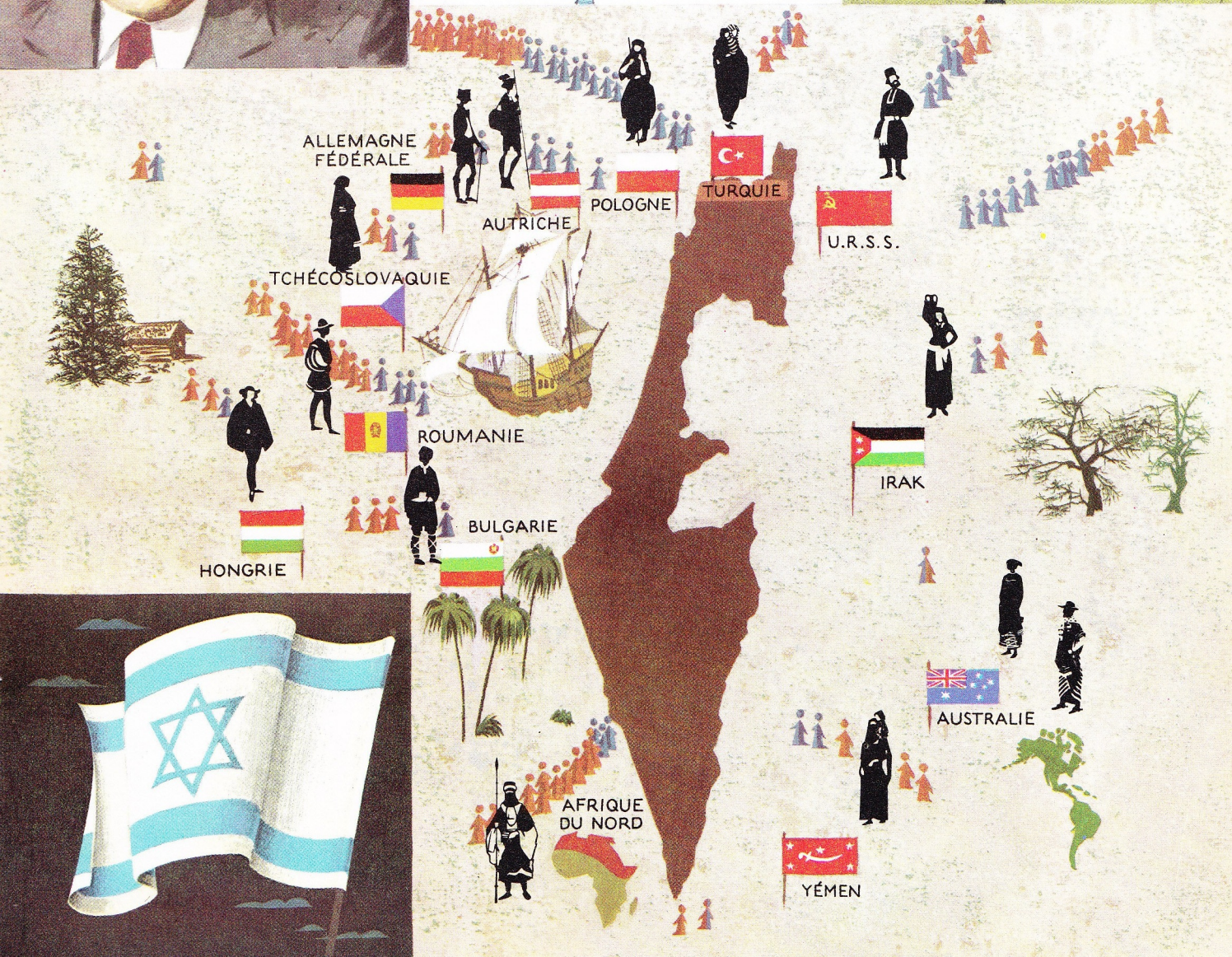
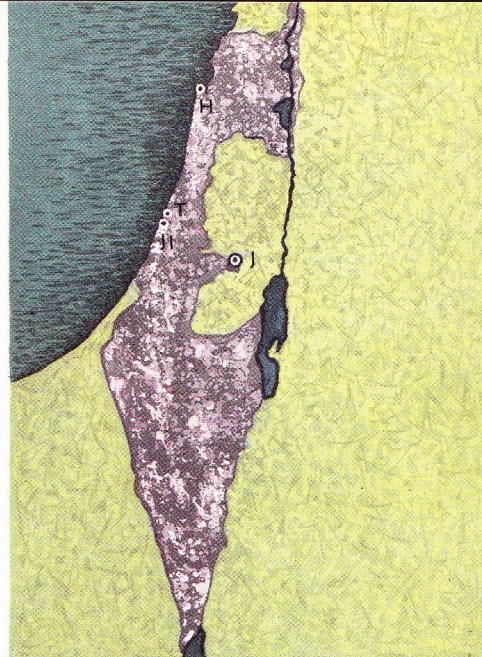
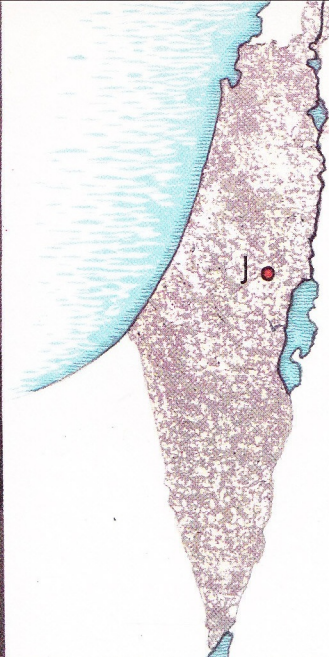
Le 14 mai 1948, le jour même où expirait le mandat anglais en Palestine, David Ben Gourion proclamait l'État juif d'Israël. Son premier président fut Chaim Weizmann, l'homme qui avait conduit pendant si longtemps le mouvement sioniste. Le nouvel État fut reconnu à la fois par les U.S.A. et par l'U.R.S.S. Mais l'hostilité des Arabes posait de graves problèmes. Avant la fin de 1948, une guerre éclatait entre Israël et la Ligue arabe. Les Israéliens furent vainqueurs ; 750.000 Arabes quittèrent Israël, qui garda les territoires conquis. Le jeune État continue de vivre encerclé par des pays arabes qui se considèrent toujours en état de guerre. Il est devenu membre de l'O.N.U. en 1949.

En haut, à gauche : Théodore Herzl et David Ben Gourion.

A droite : la Palestine avant 1946 et après 1948.

H = Haïfa. T = Tel-Aviv. J = Jérusalem. JI = Jaffa.

En bas : le drapeau d'Israël et une carte montrant les endroits d'où partirent les Juifs en 1948 pour gagner la Palestine.

DE TERUGKEER NAAR HET BELOOFDE LAND

In 1956 werd de Suezcrisis ten dele door de Israëli- sche inval in Egypte verhaast. En toch was acht jaar tevoren de staat Israël nog niet eens geboren.

We zagen reeds eerder, hoe Mozes de uittocht van de Joden uit Egypte naar het Beloofde Land leidde en hoe, na verschillende eeuwen van welvaart, de Joodse koninkrijken Israël en Juda door de Assyriërs en de Babyloniers werden vernietigd. Sedertdien hadden de Joden geen vaderland meer. Ze waren een over de aardbol verspreid volk geworden. Ze bewaarden desondanks een sterk nationaliteits- gevoel en droomden van tijd tot tijd van een terug- keer naar het Beloofde Land.

In 1896 gaf Dr. Theodor Herzl, een journalist en toneelschrijver die in Wenen werkte, uitdrukking aan dit nationalistisch streven in een brochure, die tot titel had: "De Joodse Staat". De geestdrift die hij daarmee opwekte, was zo groot dat hij het jaar daarop al aan het hoofd stond van een Zionistische beweging, die ten doel had een Joodse staat in Pales- tina op te richten. Een Zionistisch congres kwam te Bazel bijeen, stelde een actieplan op en stichtte afdelingen onder de Joden in vele landen.

De beweging had niet dadelijk succes, maar toch nam het Zionisme na 1907 onder de leiding van Chaim Weizmann voortdurend in omvang en kracht toe en meer en meer Joden begonnen zich in Pales- tina te vestigen.

Tegen het einde van de Eerste Wereldoorlog, toen Engeland Palestina op de Turken veroverde, vorm- de de snelgroeijende Joodse bevolking in een hoofd- zakelijk Arabisch land een moeilijk politiek pro- bleem. In november 1917 trachtte de Britse rege- ring een weg in te slaan, die zowel de Joden als de Arabieren zou bevredigen. Ze verklaarde, dat ze "de oprichting in Palestina van een nationaal tehuis voor het Joodse volk" gunstig gezind was, doch wees er tevens op, dat niets mocht worden ondernomen dat de rechten van de bestaande niet-Joodse gemeen- schappen in het gedrang zou brengen.

Hoewel deze politiek later door de Volkenbond werd gesteund, functioneerde ze nooit naar wens. Naarmate nog meer Joden, die dikwijls Arabisch land aankochten, in Palestina binnenkwamen, groei- de de spanning tussen Arabieren en Joden. Ernstige

Arabische aanvallen op de Joden vonden plaats in 1921 en in 1929. Toen in 1930 en 1933 Engeland trachtte de Joodse immigratie te beperken, ant- woordden de Joden hierop eerst met stakingen, ver- volgens met relletjes. In mei 1939 publiceerde de Britse regering een plan, waarin een toekomstig onafhankelijk Palestina gemeenschappelijk door Arabieren en Joden zou worden bestuurd, maar dit plan werd zonder meer door beide partijen ver- worpen.

De vervolging van de Joden door Hitler maakte hun behoefte aan een vaderland nog dringender. Toen de Tweede Wereldoorlog was afgelopen, ver- zetten de Arabieren zich echter nog steeds tegen de Joodse immigratie in Palestina. Daarop probeerde Engeland, dat verantwoordelijk was voor het be- stuur van het gehele land, de immigratie zodanig te beperken, dat de Arabieren het zouden dulden. Deze politiek bevredigde niemand. Het door jaren oorlog verarmde Engeland zou zo niet slechts de last voor de instandhouding van de vrede moeten dragen, maar zich daarenboven de haat van beide zijden op de hals halen. Daarom werd in 1947 het Palestijnse probleem aan de UNO voorgelegd. Het was nog niet opgelost, toen Engeland in 1948 zijn troepen terugtrok.

Op 14 mei 1948, precies op de dag waarop een eind werd gemaakt aan het Brits mandaat in Palestina, proclameerde David Ben Goerion de Joodse staat Israël. De eerste president was Chaim Weizmann, de man die zo lang de Zionistische beweging had geleid. De nieuwe staat werd onmiddellijk zowel door de Verenigde Staten als door de Sovjet-Unie erkend. Maar het probleem van de vijandigheid tussen Arabieren en Joden was nog steeds niet opge- lost. Vóór het einde van het jaar 1948 woedde een oorlog tussen Israël en de Arabische Liga, een strijd die na een reeks onbehaaglijke perioden van wapen- stilstand ten tijde van de Suezcrisis wederom op- flakkerde.

En toch hebben de Joden ten slotte, na vele eeuwen, opnieuw een eigen vaderland gevonden en heeft de wereld een tweede uittocht van Joden uit alle windstreken naar het Beloofde Land meegemaakt.

Boven links : Theodor Herzl en David Ben Goerion. **Boven rechts :** Palestina vóór 1946 en na 1948. (H = Haifa, T = Tel Aviv, J = Jeruzalem, JI = Jaffa). **Onder :** Israëli- sche vlag en landkaart, waarop de plaatsen worden aangeduid, vanwaar- uit sinds 1948 de tweede uittocht naar het Beloofde Land begon.

Globerama

HISTOIRE DES CIVILISATIONS MENS EN WERELD, VROEGER EN NU

CASTERMAN

HET AVONTUUR VAN MENS EN WETENSCHAP

KEURKOOP NEDERLAND

© ESCO PUBLISHING COMPANY

Le présent ouvrage est publié simultanément en
français (Casterman, Paris-Tournai)
allemand (International School, Cologne)
anglais (Odhams Press, Londres)
américain (International Graphic Society, New York)
danois (Munsgaard Scandinavisk Bogforlag)
finlandais (Munsgaard)
hollandais (Keurkoop, Rotterdam)
italien (Fratelli Fabbri, Milan)
portugais (Codex)
suédois (Munsgaard)

2e édition, 1964

KEURKOOP NEDERLAND

© ESCO PUBLISHING COMPANY

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN VOOR ALLE LANDEN

Art © 1959 by Esco, Anvers

Text © 1963 by Casterman, Paris

Tous droits de traduction et de reproduction réservés.